

19.09.2019 KL. 09:00

Når døden kommer bagfra: Det er ikke kun højresvingende lastbiler, der dræber cyklister

Antallet af cyklister og knallertkørere, der bliver dræbt af en bil bagfra, er ligeså stort som antallet af dræbte i højresvingsulykker, viser nye tal fra Vejdirektoratet. Lone Vølund fra Østbirk ved Skanderborg blev for knap et år siden kørt ned bagfra – og overlevede.

Lone Vølund fra Østbirk ved Skanderborg blev i september sidste år kørt ned bagfra af en bil, da hun kørte på sin cykel på landevejen. Hun blev alvorligt kvæstet, men overlevede. Indtil videre kan hun kun arbejde 25 pct. - og hun begynder at have økonomiske problemer. Foto: Joachim Ladefoged

LARS FROM

Det var godt vejr fredag den 7. september 2018. Solen skinnede, himlen var blå, og det var lunt. Derfor tog Lone Vølund efter arbejde sin cykel for at køre de godt 16 km fra sin hjemby Østbirk ind til den noget større Skanderborg for at købe en gave.

Hun nåede at cykle mindre end 2 km ad landevej 409, før hun blev ramt bagfra. Hun så ingenting. Det viste sig at være sidespejlet fra en varebil, der ramte hende i ryggen.

Så gik alt i sort.

Lone Vølund var heldig, at hun ikke mistede livet.

Hun slap med indre blødninger, en sprængt milt, syv brækkede ribben, 10 brækkede tapper forskellige steder i ryggen – og formentlig også en hjernerystelse. Plus blå og sorte mærker over det meste af kroppen.

” Det er ikke kun højresvingsulykker inde i byen, der er problemet. Der sker også ulykker med påkørsler bagfra især ude på landet. Derfor er det vigtigt, at man også afsætter midler til at bekæmpe den slags ulykker.

Marianne Foldberg Steffensen, afdelingsleder, Vejdirektoratet

Selv husker hun ikke ret meget fra selve ulykken.

»Noget af det første, jeg husker, var, at jeg sad op ad et autoværn, og at nogen prøvede at tage fat i mig, hvorefter jeg råbte ”av!” Inde i ambulancen talte de om, hvorvidt jeg skulle køres til Horsens Sygehus eller til Skejby – men her blev der meget bestemt sagt ”Skejby”,« fortæller Lone Vølund.

At hun blev sendt til regionens hovedsygehus, hang formentlig sammen med, at skaderne – selv om de ikke udefra så slemme ud – var ganske alvorlige.

Ingen bremsespor

Næste dag dukkede politiet op på sygehuset og fortalte bl.a., at der ingen bremsespor var fra bilen – og at chaufføren havde forklaret, at han ikke umiddelbart havde været klar over, hvad han havde ramt.

Lone Vølund tilbragte 14 dage på sygehuset og har siden kæmpet for at genvinde sin førlighed. Hun lider fortsat af svimmelhed, bliver meget træt, er stiv i ryggen og har svært ved hurtige bevægelser. Og selv om der er gået næsten et år, er hun kun i stand til at arbejde 25 pct.

Den 53-årige kvinde er en af de 64 cyklister og knallertkørere, der sidste år kom alvorligt til skade efter at være blevet påkørt bagfra af en bilist. Tre mistede livet, mens 24 kom lettere til skade. Dermed er i alt 91 registreret som påkørt bagfra i 2018. Tallet kan dog være større, fordi mange cykeluheld ifølge trafikforskere aldrig bliver registreret.

Mens der i en årrække har været stort fokus på uheld med højresvingende lastbiler, har der til gengæld ikke været talt meget om de cyklister, der bliver kørt ned bagfra.

Vejdirektoratet har for Jyllands-Posten udarbejdet en liste over samtlige uheld ved højresving og samtlige uheld med påkørsler bagfra. Opgørelsen viser, at der i løbet af de seneste fem år fra 2014 til 2018 er omkommet i alt 20 cyklister eller knallertkørere i ulykker ved påkørsel bagfra. I samme periode er der ligeledes omkommet 20 personer i højresvingsulykker.

Når det handler om tilskadekomne, viser tallene, at der stadig kommer langt flere til skade ved højresvingsulykker end ved påkørsler bagfra. Men uheldsstatistikken for cyklister er ofte mangelfuld, medmindre der er tale om dødsulykker.

Uopmærksomme bilister

Vejdirektoratet har ikke opgjort antallet af dræbte og tilskadekomne for de to typer ulykker i 2019. Men Jens Peter Hansen, medlem af bestyrelsen i Cyklistforbundet og byrådsmedlem i Randers for Venstre, har på baggrund af oplysninger i medierne optalt seks dødsulykker siden maj, hvor cyklister har mistet livet efter påkørsler bagfra.

Han undrer sig over, at der ikke er mere fokus på denne type ulykke, da det er trafikofre, som ingen chance har haft for at undgå at blive kørt ned og dræbt.

Afdelingsleder Marianne Foldberg Steffensen, der er chef for Vejdirektoratets trafikikkerhedsafdeling, vil ikke sige noget om ulykkerne i år, da tallene endnu ikke er kontrolleret for fejl. Men hun bekræfter, at der i dag sker lige så mange dødsulykker med cyklister og knallertkørere, der bliver kørt ned bagfra, som der sker højresvingsulykker.

»Det er ikke kun højresvingsulykker inde i byen, der er problemet. Der sker også ulykker med påkørsler bagfra især ude på landet. Derfor er det vigtigt, at man også afsætter midler til at bekæmpe den slags ulykker, når man prioriterer midler til bedre trafikikkerhed. Hvis man gerne vil have folk til at cykle, skal man også give dem en sikker vej,« mener Marianne Foldberg Steffensen.

Antal dræbte og tilskadekomne

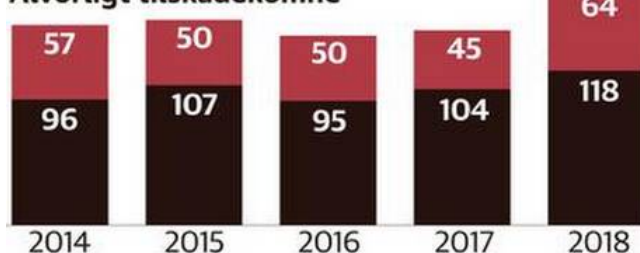
CYKLISTER OG KNALLERTKØRERE

- Påkørsel bagfra eller overhaling
- Højresvingsulykker

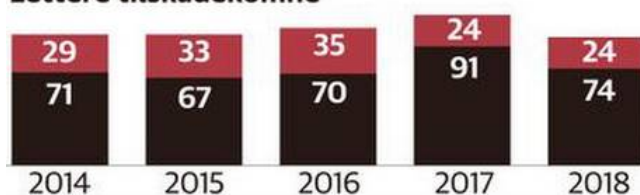
Dræbte

Alvorligt tilskadekomne

Lettere tilskadekomne

KILDE: VEJDIREKTORATET GRAFIK: TBJ

Hun erkender, at det er svært at sikre de bløde trafikanter på de mindre veje ude på landet.

»Det gælder om at sikre cyklister og knallertkørere et ordentligt areal at køre på – så de ikke bliver nødt til at trække ud på kørebanen. Hvis man f.eks. laver rumleriller i kanten af vejen, skal man sikre, at der også bliver plads til, at cykler og knallerter kan være der. Og så skal bilisterne vise hensyn,« understreger hun.

Hos Vejdirektoratet mener man, at bilisterne har et stort ansvar for, at påkørslerne bagfra fylder lige så meget i statistikkerne over dræbte som højresvingsulykkerne.

»Når det handler om dødsulykker, skyldes det i høj grad uopmærksomhed fra bilisterne – at de ikke ser cyklister eller knallertkørere. Og der er ingen grund til at tro, at det ikke også gælder ulykker uden dødelig udgang,« siger Marianne Foldberg Steffensen.

Hun glæder sig til gengæld over, at nogle bilfabrikanter, f.eks. Volvo, er begyndt at udstyre deres biler med en slags udvendig airbag, så kølerhjelmene virker som en trampolin og derved ikke rammer cyklister så hårdt ved et sammenstød.

Kostbare cykelstier

Det er op til ejeren af vejen – kommunen eller staten – at sørge for, at forholdene er i orden. Marianne Foldberg Steffensen er ikke i tvivl om, at det bedste ville være cykelstier overalt. Men det er dyrt.

Hun understreger samtidig, at det ikke altid er bilstenen, der står med hovedansvaret:

»Der er også nogle ulykker, der skyldes, at cyklisten svinger til venstre uden at se sig for, eller at cyklisten kører i beruset tilstand,« siger Marianne Foldberg Steffensen.

I nogle lande er der regler for, hvor tæt bilerne må køre på cyklister – men ikke i Danmark. Her siger reglerne blot, at bilisterne skal holde en passende afstand til cyklisterne – og at det beror på et skøn.

Hos Rådet for Sikker Trafik peger dokumentationskonsulent Jesper Søndergaard Hemmingsen på, at forholdene i trafikken har ændret sig.

»Ulykker med påkørsel bagfra er nu ved at være den hyppigste dødsårsag blandt cyklister. Til gengæld viser vores erfaring, at hver gang vi har kørt en kampagne for at undgå højresvingsulykker, falder antallet af den slags ulykker,« siger han.

Jesper Søndergaard Hemmingsen anbefaler både bilister og cyklister at lade være med at stå så stejlt på deres ret:

»Det, vi ofte hører fra bilister efter en ulykke, er, at ”jeg havde jo ret”.«

LÆS OGSÅ

Nye tal for trafikdræbte og tilskadekomne: »Det er ærgerligt og bekymrende«

Samtidig mener han, at man skal lade være med at sidde på sin cykel og høre musik i høretelefoner, der lukker alt ude.

»Noise reduction-høretelefoner er ikke særlig gode, når man kører på cykel. Vi ser også yngre mennesker i ældre biler, der sidder med høretelefoner inde i deres biler. Det dur heller ikke, fordi de f.eks. ikke kan høre en ambulance,« påpeger Jesper Søndergaard Hemmingsen.

I Østbirk forsøger Lone Vølund, der er tidligere elitesvømmer, at komme op på cyklen igen. Men det er svært.

»Jeg har aldrig før været bange for at cykle, det er jeg nu. Da jeg kom hjem fra sygehuset, tænkte jeg, at det ville være mere trygt at køre i venstre side af vejen, fordi jeg så ville kunne se bilerne, der kom imod mig. Nu er jeg så småt begyndt at cykle. Jeg tager cyklen på fortovet og ned til en sti, når jeg skal til genoptræning,« fortæller hun

LÆS OGSÅ

Hvor er risikoen for uheld størst - ved at køre i bil eller tage cyklen?

FOR ABONNENTER

Lone Vølund bor alene og har to voksne børn. Hun har i 21 år været selvstændig med sit eget firma, der tilbyder zoneterapi, massage og rådgivning omkring livsstilsændringer. Inde i stuen står en række ting, der er sat til salg. Det er bl.a. sportsredskaber og gamle legesager.

»Man er som selvstændig meget sårbar økonomisk, når sådan noget sker, og nu er det svært at få økonomien til at hænge sammen. Derfor forsøger jeg at sælge nogle af mine ting,« fortæller Lone Vølund, der endnu ikke ved, om hun er berettiget til en erstatning efter ulykken.

Hun håber fortsat at komme tilbage og arbejde på fuld tid. Men aner ikke, hvornår.

Vil du have vores bedste Indblik-artikler direkte i din indbakke? Tilmeld dig gratis og få de fem nyeste artikler fra Jyllands-Postens Indblik-sektion hver dag kl. 16 - [klik her](#), sæt flueben og indtast din mailadresse.